

عنوان مقاله:

بررسی شخصیت شناسی فیروزشاه و عین الحیات در داراب نامه بیغمی برپایه کهن الگوی آنیما

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 13، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

سوسن بیگلری دلویی - دانشجوی دکتری گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران،

رضا اشرف زاده - استاد گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

جواد مهربان قزلحصار - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد، مشهد، ایران

خلاصه مقاله:

کهن الگوها میراث مشترک جای گرفته در ناخودآگاه جمعی نوع بشرند. کارل گوستاو یونگ، روان شناس انسان گرا، این موضوع را برای نخستین بار مطرح کرد. یکی از مفاهیم پربسامد در کهن الگوهای مدنظر یونگ به ویژه آنیما، عشق است که به همه فرهنگ های بشری تعلق دارد. می توان عشق را صورتی کهن الگویی دانست که در روان آدمی جای گرفته و تجربه مشترک بشری به شمار می رود. به این اعتبار، افزون بر ادبیات، دانش روان شناسی نیز به آن توجه داشته است. مهم ترین کهن الگوی ازلی تشریح شده از یونگ، آنیما (روح مونث نرینه) است که جلوه های مطلوب و مخربی در نهاد جنس مذکر دارد. داراب نامه بیغمی اثری برجسته است که به تشریح ماجراهای عاشقانه و حماسی فیروزشاه با عین الحیات، دختر شاه یمن، می پردازد. تجلی عین الحیات در روایت های بیغمی به گونه ای است که می توان شخصیت او و تاثیراتش بر فیروزشاه را با مولفه های آنیمایی مدنظر یونگ سنجید. نتایج این پژوهش که با استناد به منابع کتابخانه ای و روش توصیفی تحلیلی پرداخته شده است، نشان می دهد که «عشق و فردیت»، «ازلیت عشق»، «تجلی عشق (معشوق) در خواب و رویا» و «نمودهای منفی عشق (معشوقه)» اصلی ترین نمادهای آنیمایی عشق در داراب نامه است؛ همچنین اصلی ترین تاثیر آنیما بر شخصیت فیروزشاه، رسیدن او به مقام وزارت و پادشاهی است که نمادی از فردیت و کمال شخصیتی به شمار می رود.

کلمات کلیدی:

بیغمی، داراب نامه، یونگ، کهن الگو، فیروزشاه، عین الحیات، آنیما

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1236121>

